

9, 15, 18, 21. MBH. 12, 12028. fg. Suçr. 1, 150, 3. zu Çāk. 94. Bhāg. P. 2, 10, 28. Kāç. zu P. 1, 1, 56. Bhāṣuāp. 3. 88. Schol. zu Śiṃkha. S. 6. अ० Bhāg. P. 8, 9, 29. नैव शक्या गुणा वक्तुं पृथक्तेनैव सर्वशः einzeln MBH. 14, 1058. Bhāg. 18, 29. अथक्त्विन् adj. MBH. 12, 12029.

पृथक्का (पृ० + लच्) f. *Sansevieria zeylanica Willd.* (eine Aloe) RATNAM. 32.

पृथक्पर्णी (पृ० + पर्णा) f. *Hemionitis cordifolia Roxb.* (eine Polypodiace) AK. 2, 4, 3, 11. RATNAM. 10. Suçr. 1, 133, 19. 137, 4. 143, 4. 367, 12. 371, 3. 2, 40, 2. 346, 18.

पृथक्पण्ड (पृ० + पि०) m. ein entfernterer Verwandter, der für sich besonders und nicht mit den Andern gemeinschaftlich den Manen Totdenklöße darbringt, M. 5, 78. Nach KULL. = समानोदक.

पृथक्शब्द (पृ० + श०) m. ein besonderes Wort, ein Wort für sich VOP. 3, 41.

पृथगात्मता (von पृथक् + आत्मन्) f. Besonderheit, Gesondertheit AK. 2, 7, 37. H. 79.

पृथगात्मिका (wie eben) f. Individuum AK. 1, 1, 4, 9. H. 1515.

पृथग्जन (पृथक् + जन) m. ein Mann aus dem niedrigen Volke, sg. und pl. der grosse Haufe, Plebs; = नीच, प्राक्त, अधम AK. 2, 10, 16. 3, 4, 18, 108. H. 932. an. 4, 184. MBH. n. 196. HALĀJ. 2, 193. धातुन्मकीतले सुप्तान्वित्त वृकोदरः । विश्वस्तानि संविष्टान्पृथग्जनसमानिव ॥ Hip. 1, 50. यत्किंचिदपि वर्षस्य दापयेत्कर्त्तव्यं । व्यवहारेण जीवन्तं राजा राष्ट्रे पृथग्जनम् ॥ M. 7, 137. यस्य मत्वं न जानति समागम्य पृथग्जनाः 148. MBH. 2, 1798. 4, 243. विशः, वस्त्रियः, शूद्राः, पृथग्जनाः 14, 2702. या न शक्या पुरा द्रष्टुं देवैराकाशगैरपि । सीतां तामपि पश्यति राजमार्गे पृथग्जनाः ॥ R. GORR. 2, 33, 9. न पृथग्जनवचकुचो वशं वशिनामुत्तम गन्तुमर्हसि RAH. 8, 89. पृथग्जनेषु संभाव्यं वर्णपक्षत्रपामके RĀGĀ-TAR. 3, 94. Bei den Buddhisten ein gewöhnlicher, noch nicht erleuchteter Mensch VJUTP. 166. BURN. in Lot. de la b. 1. 413. 848. fgg. Intr. 290. LIA. II, 262, N. 1. 450. KÖPPEN I, 397. 400. 418. बालपृथग्जनैरसद्भिः MADHJAM. 13. Nach AK. 3, 4, 18, 108. H. an. und MBH. ist पृथग्जन auch = मूर्ख, जड Dummkopf; nach ÇABDAR. im ÇKDr. = पापिन् Bösewicht; nach WILSON ist der pl. auch = पृथक्क्षेत्र.

पृथग्बीज (पृथक् + बीज) m. *Semecarpus Anacardium Lin.* (भल्लातक) RĀGĀN. im ÇKDr.

पृथग्भाव (पृथक् + भाव) m. = पृथक्त्वं Besonderheit, Gesondertheit, Verschiedenheit KĀTHOP. 6, 6. Bhāg. 13, 30. MBH. 15, 928. MĀRK. P. 26, 22. VOP. 10, 9. MADHJAM. 41.

पृथग्भूत (पृथक् + भूत) adj. gesondert, verschieden Schol. zu Çāk. 27, 18. MADHJAM. 36.

पृथग्योग (पृथक् + योग) adj. wohl ein verschiedenes Loos habend KĀTHĀS. 36, 128.

पृथग्योगकरणा (पृथक् + योग - क०) n. das Trennen des Zusammengehörigen Schol. zu P. 7, 1, 64. 4, 33. 8, 1, 40.

पृथग्रूप (पृथक् + रूप) adj. mannichfaltig, verschieden, verschiedenartig H. 1469, Sch.

पृथग्विध (पृथक् + विधा) adj. dass. AK. 3, 2, 48. H. 1469. M. 1, 40. 11, 46. Bhāg. 10, 5. 18, 14. 21. MBH. 2, 1746. 3, 13489. 13, 97. 3982. 14, 440. R. 2, 50, 23. SŪRJAS. 2, 3. KĀTHĀS. 50, 17. एवं कौशिकगोत्रं तु वैद्या-

मित्रैः पृथग्विधम् verschieden von Bhāg. P. 9, 16, 37.

पृथ्वान m. N. pr. eines Mannes RV. 10, 93, 14.

पृथ्वी f. = पृथिवी VĀKĀSPATI bei BHAR. zu AK. 2, 1, 3. ÇKDr. ÇABDĀRĀVA bei UśĀVAL. zu UṇĀDIS. 1, 150.

पृथ्वर unter den Beiw. von Çiva MBH. 14, 210. Zerlegt sich scheinbar in पृथ + क्वर.

पृथान m. 1) ein Sohn der Pṛthā, also auch Arġuna bezeichnend. — 2) Pentaptera Arġuna Roxb. RĀGĀN. im ÇKDr.

पृथाश्च m. N. pr. eines Fürsten MBH. 2, 330.

पृथि N. pr. eines Mannes, Schützlings der Açvin, RV. 1, 112, 15. पृथिव्यैः TBa. 1, 7, 4; vgl. पृथी, पृथु, 1. पार्थ, पार्थ्य.

पृथिका f. Hundertfuss, Julius ÇABDAM. im ÇKDr.

पृथिवि f. = पृथिवी SĀMKSHTAS. im ÇKDr.

पृथिवित्वं n. nom. abstr. von पृथिवी TS. 7, 1, 5, 1. TBa. 1, 1, 5, 7.

पृथिविदा (पृ० + 2. दा) adj. Erde gebend KĀTH. 39, 9.

पृथिविभाग (पृ० + भाग) adj. auf Erden berechtigt: ये देवा दिविभागा ये ऽत्तरितभागा ये पृथिविभागाः TS. 2, 4, 8, 2.

पृथिविलोक (पृ० + लोक) m. die Erde als eine Welt gedacht ÇAT. Ba. 14, 6, 4, 9. ०वीलोक Bṛh. ĀR. UP.

पृथिविषद् s. पृथिविसद्.

पृथिविष्ठ (पृ० + स्थ) adj. auf dem Erdboden stehend (fest auftretend) RV. 7, 18, 23.

पृथिविसद् (पृ० + सद्) adj. VS. PRĪT. 3, 82. auf dem Erdboden sitzend VS. 9, 2. ०षद् AV. 18, 4, 78.

पृथिवी (von पृथु; vgl. पृथ्वी) f. UṇĀDIS. 1, 150. SIDDH. K. 241, a, 13. gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41. 1) Erde, als die weite und breite, orbis terrarum Nir. 1, 13. AK. 2, 1, 3. H. 933. HALĀJ. 2, 1. सानु पृथिव्याः RV. 7, 7, 2. द्यौश्च यं पृथिवी वावृधाते ऽ. दार्धयं पृथिवीमन्तिता मयूखैः 99, 3. 5, 83, 1. 5. तत्पृथिवीमप्रथयस्तदस्तभा उत याम् 8, 78, 5. AV. 12, 1, 1. fgg. उ- नन्ति भूमिं पृथिवीमृत याम् den Erdboden RV. 5, 83, 4. मित्रैः संसृज्य पृथिवी भूमिं च ज्योतिषा सृष्ट्वा Erde und Land VS. 11, 53. परमस्या पृथिव्याम् im fernsten Raume der Erde 1, 25. Nabel der Erde RV. 1, 59, 2. 143, 4. 2, 3, 7. LĀTJ. 4, 11, 11. Personificirt und देवी genannt RV. 4, 3, 5. 51, 11. 5, 49, 5. 84, 1. fgg. 6, 50, 13. 14. 7, 34, 23. 104, 23. VS. 12, 103. ÇAT. Ba. 3, 8, 28. KĀTJ. Ça. 2, 2, 12. HARIV. 11627. Mutter Erde RV. 1, 89, 4. 6, 51, 5. 70, 6. 72, 2. 10, 62, 3. VS. 2, 10. 10, 23. माता पृथिव्या मूर्तिः M. 2, 225. पृथारपीमा पृथिवी भार्या पूर्वविदा विदुः 9, 238. Tochter Pṛthu's VP. 103. fg. व्यावा पृथिवी Himmel und Erde RV. 4, 56, 1. fgg. 7, 53, 1. NAIGH. 3, 30; vgl. u. 3. दिव्. Dret Erden (wie drei Himmel): तिस्रः पृथिवीर्यो अस्तु विश्वाः RV. 7, 104, 11. 1, 34, 8. 4, 33, 5. VS. 5, 9. AV. 4, 20, 2. unter ihnen ist भूमि diejenige auf welcher der Mensch wohnt, die oberste 6, 21, 1. 19, 27, 3. 32, 4. 53, 5. ÇAT. Ba. 3, 5, 2, 31. 5, 1, 5, 21. So heisst auch ein zwischen der Menschenwelt und dem umgrenzenden Ocean gedachter Raum 14, 6, 2, 2; vgl. पृथिवी समुद्रपर्यन्ता AIR. Ba. 8, 20. Im Anschluss an jene Dretheit wird missverständlich von der Theologie eine Erde in allen drei Weltgebiets angesetzt NAIGH. 3, 3. 5. 6. Nir. 9, 31. 11, 36. 12, 30. Vgl. CH. BRUCE, On the Vedic conception of the Earth in Journ. R. As. S. 19, 321. fgg. इयं वै पृथिवी भूतस्य प्रथमजा ÇAT. Ba. 14, 1, 2,